

Festa 2014

Madonna tal-Karmnu Fgura

L-Artist Ċensu Apap

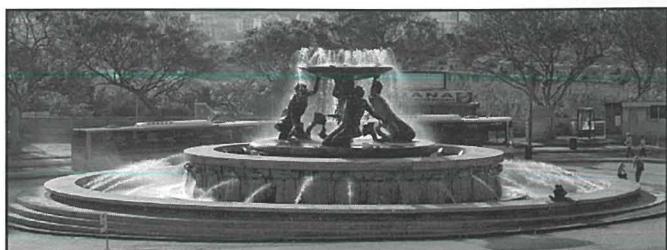
Stephen Galea

Fit-13 ta'
Novembru 1909,
gewwa l-Belt
Valletta twieled il-
Kavallier Ċensu
Apap flimkien m'
oħtu tewmija (li
mietet ftit wara) lil
John u Marianne
nee Grimes.

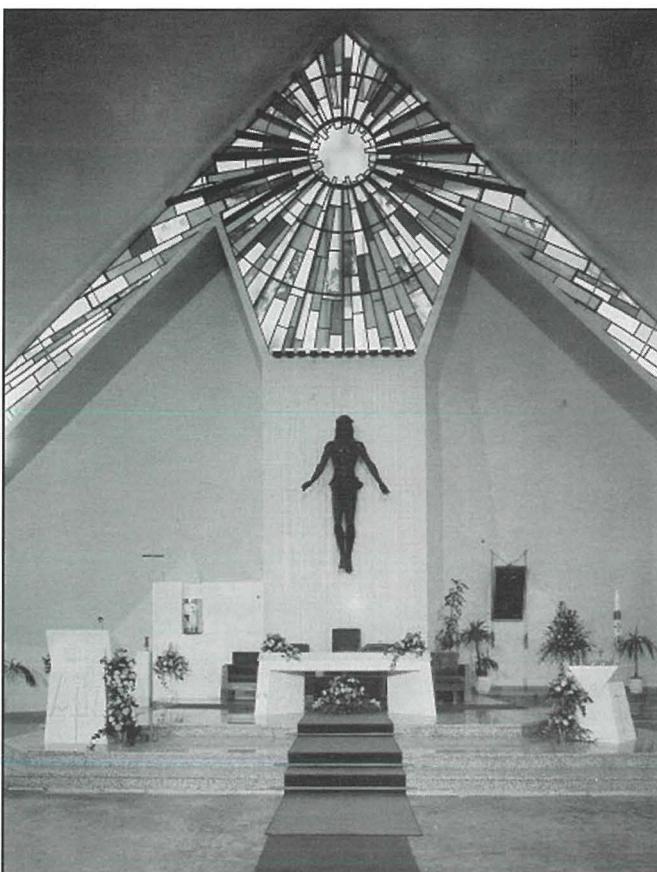
Sa minn eta' żgħira, wera
interess qawwi fl-arti. Ta' erbatax-il sena
beda l-istudji tiegħu fkorsijiet ta' filgħaxja
u beda jitgħallem jimmudella t-tafal taħt is-
Sur Antonio Micallef u ta' sittax-il sena beda
jattendi l-iskola tal-arti l-Belt taħt il-Kavallier
Edward Caruana Dingli. Huwa wera ħila kbira
tant li rebaħ borża ta' studju ta' tliet mitt lira
mill-Gvern u għalhekk mar jistudja l-'British
Academy of Art' gewwa Ruma, li f'dak iż-żmien
kienet immexxija mill-Professur Malti Antonio
Sciortino. Ĝewwa Ruma, Apap beda jgħaqgħeb
lil kulħadd bil-ħiliet tiegħu, u għalhekk meta
daħħal għall-kompetizzjoni prestiġjuza 'The
Golden Prize', huwa gie l-ewwel.

Fl-1930, Ċensu Apap irritorna lura lejn
Malta. F'Jannar tal-1931, rebaħ kompetizzjoni
li waslitu għall-ewwel xogħol tiegħu li hu
l-monument ta' Fra Diegu Bonanno fil-Hamrun.

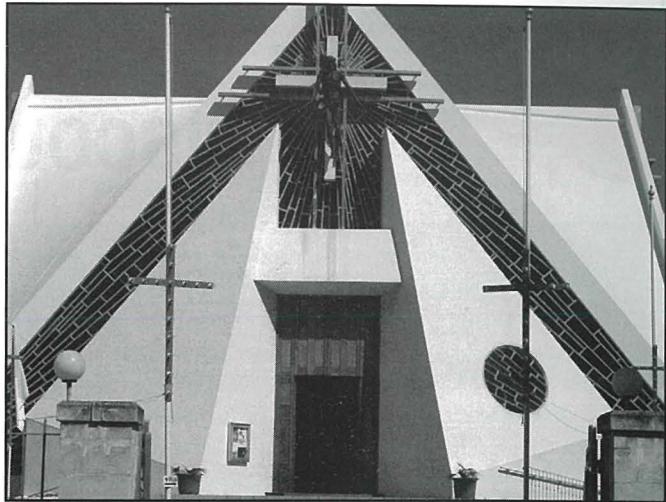
Fl-1941 iżżewwieg lil Maria nee Bencini u
kellhom tlett itfal.

Tul il-karriera tiegħu, Ċensu Apap
ħad dem diversi monumenti prestiġjużi, fosthom
il-funtana tat-Tritoni fl-1959, il-bust ta' Nerik
Mizzi fil-Belt fl-1964, il-monument ta' Dante
Alighieri fil-Furjana fl-1965, il-bust tal-
isqof Gonzi fil-Kattidral tal-Imdina fl-1971,
ta' Pawlu Boffa fl-1976, u l-monument ta'
Ġorg Borg Olivier fl-1990 li qiegħed quddiem
Kastilja. Hadem diversi monumenti li jinsabu
fil-Mall il-Furjana. Barra minn hekk, ħad dem
diversi bustijiet għall-familja rjali, fosthom
Lord Mountbatten fl-1935, tal-Kontessa

Ikompli f'paġna 143

Edwina fl-1936, tal-Principessa Eliżabetta fl-1951, Winston Churchill fl-1955 u ħafna aktar li impossibbli nsemmuhom kollha.

Niġu għar-raħal tagħna l-Fgura. Ċensu Apap kien ġie kkommissjonat mill-Perit Edward Micallef, wara li l-proġett tiegħu ġie magħżul minn fost oħraejn biex jimmudella statwa tal-kurċifiss għal fuq l-artal il-maġġur tal-knisja ġidida parrokkjali tal-Madonna tal-Karmnu. Din l-istatwa tal-kurċifiss kienet magħrufa bħala ta' Kristu li ma ssallabx. Hawnhekk Kristu jidher b'idejh it-tnejn mitluqa 'l isfel maħlul minn fuq is-salib, bħal donnu qiegħed jixxennaq għall-miġemgħa miġbura fil-knisja biex tersaq lejn l-Ewkaristija. Il-ħsieb ta' Apap kien oriġinali ghall-aħħar. Ix-xbieha tal-kurċifiss hija trijonfanti u rebbieħa, imsawwar go figura monumentali. Il-figura ta' Kristu hija ta' bniedem immuskolat ta' saħħa kbira. Il-figura tidher bħal speċi li tiela' is-sema. Biss din il-figura ta' Kristu kienet tidher nieqsa mid-devozzjoni u ma tqanqalx sentimenti speċjalment meta titlob quddiemha. Hawnhekk il-Komunita` Karmelitana kienet bidlet din l-istatwa ta' Kristu ma' kurċifiss li jdomm fih il-misterju tat-Trinita` Qaddisa tal-Kavallier Alfred Camilleri Cauchi, kurċifiss mill-isbaħ li aktar kien jixraq lill-Knisja Parrokkjali, pero` l-kurċifiss ta' Apap ma twarrabx u sab postu mal-faċċata tal-Knisja Parrokkjali fuq

ix-xewqa tal-artist stess, għax stqarr li f'dak il-post tkossox milquġġ minn rebbieħ inti u dieħel fil-Knisja. Dan il-kurċifiss ġie mbierek u mżanżan nhar il-Hamis 14 ta' Settembru 1989, f'jum il-festa tal-Exaltazzjoni tas-Salib Imqaddes.

Čensu Apap kien hadem fuq l-istatwa titulari ta' San Pietru fil-Ktajjen ta' Birżebbuġa. Huwa żidilha l-mantar fuq wara tal-istatwa, minħabba li din l-istatwa kienet magħmula għal-ġo niċċa u mhux biex tinhareg f'purċissjoni u għalhekk kellu jsirilha dan it-tibdil. Hekk nistgħu ngħidu li kompla jsebbah din l-istatwa ta' San Pietru.

Čensu Apap ħalla dan il-wied tad-dmugħ nhar il-15 ta' Frar 2003 fl-eta` ta' tlieta u disghin sena. Il-funeral sarlu fil-Knisja ta' Gesu` Nazzarenu tas-Sliema, fejn hemm ħafna statwi tal-qaddisin u profeti li hadem huwa stess. Indien fiċ-ċimiterju ta' Santa Marija Addolorata.

Il-Kavallier Ċensu Apap ħalla ħafna monumenti madwar Malta li għad jibqgħu jitgawd minn ġenerazzjonijiet ġejjiena, iżda fuq kollo, Ċensu Apap kien hu stess monument ta' arti tas-seklu għoxrin.

Nixtieq il-festa t-tajba lill-Fgurin Kollha.

